

На основу члана 14. став 3. Закона о архивској грађи и архивској делатности („Сл. Гласник РС“, бр. 6/2020) применом одредби Закона о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању (“Сл. гласник РС”, бр. 94/2017 и 52/2021) сагласно члану 25.Статута Геронтолошког центра Ниш, в.д.директора доноси се

ПРОЦЕДУРА

О НАЧИНУ ЕВИДЕНТИРАЊА, ЗАШТИТЕ И КОРИШЋЕЊА ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овом Процедуром регулише се начин евидентирања, заштите и коришћења електронских докумената, тј електронског пословања у информационом систему Геронтолошког центра у Нишу (у даљем тексту: Установа).

Члан 2.

У оквиру електронског пословања поједини термини имају следеће значење:

- 1) **Електронско канцеларијско пословање** обухвата послове канцеларијског пословања са електронским документима у информационом систему.
- 2) **Електронски документ** јесте скуп података састављен од слова, бројева, симбола, графичких, звучних и видео записа садржаних у поднеску, писмену, решењу, исправи или било ком другом акту који сачине правна и физичка лица или органи власти ради коришћења у правном промету или у управном, судском или другом поступку пред органима власти, ако је електронски израђен, дигитализован, послат, примљен, сачуван или архивиран на електронском, магнетном, оптичком или другом медију.
- 3) **Електронско пословање** је употреба података у електронском облику, средстава електронске комуникације и електронске обраде података у обављању послова Установе.
- 4) **Електронски потпис** је скуп података у електронском облику који су придружени или логички повезани са другим (потписаним) подацима у електронском облику тако да се електронским потписом потврђује интегритет тих података и идентитет потписника. Сврха електронског потписа је да потврди аутентичност садржаја поруке (доказ да порука није промењена на путу од пошиљаоца до примаоца), као и да обезбеди гарантовање идентитета пошиљаоца поруке.
- 5) **Квалификовани електронски потпис** је електронски потпис којим се поуздано гарантује идентитет потписника, интегритет електронских докумената и онемогућава накнадно порицање одговорности за њихов садржај.
- 6) **Електронски печат** је скуп података у електронском облику који су придружени или логички повезани са другим /печатираним/ подацима у електронском облику тако да се електронским печатом потврђује интегритет тих података и идентитет печатиоца.
- 7) **Архивска грађа**, као документарни материјал који се трајно чува, јесте одабрани изворни, а у недостатку изворног, и сваки репродуковани облик документа или записа који су настали радом и деловањем државних органа и организација, органа територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе, установа, јавних предузећа, ималаца јавних овлашћења, привредних друштава, предузетника, лица која обављају регистровану делатност, верских заједница, као и других правних или физичких лица, а од трајног су значаја за културу, уметност, науку, просвету и друге друштвене области, без обзира на то када и где су настали, и да ли се налазе у установама заштите културних добара или ван њих, и без обзира на облик и носач записа на коме су сачувани.
- 8) **Архивска грађа** у електронском облику је архивска грађа која је изворно настала у електронском облику.

- 9) **Документарни материјал** у електронском облику је документарни материјал који је изворно настао у електронском облику.
- 10) **Дигитализација** је конверзија документа из облика који није електронски у електронски облик.
- 11) **Дигитализовани документ** је документ који је настао дигитализацијом изворног документа.

ЕЛЕКТРОНСКО КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Члан 3.

Електронско канцеларијско пословање обухвата настанак, употребу и заштиту података у електронском облику, средства електронске комуникације и електронске обраде података у обављању послова у Установи.

Члан 4.

Електронску пошту (e-mail) прима лице задужено за пријем електронске поште које је, уколико пошиљалац захтева дужно да потврди пријем електронског документа као доказ да је тај документ примљен од стране примаоца.

Потврду о пријему електронског документа издаје прималац електронског документа или пружалац услуге електронске доставе и може бити сачињена у форми електронског документа. Електронска пошта подразумева комуникацију електронским путем, и штампање исте.

Члан 5.

Овлашћени административни радник, на сваки примљени и потом одштампани акт ставља отисак пријемног штампала. Отисак пријемног штампала се ставља у горњи десни угао прве стране акта или на друго погодно место. Евидентирање овако одштампаних аката се води коришћењем деловодног протокола истог као и за сву осталу сродну папирну документацију.

Примљену пошту у електронском облику распоређује административни радник, а у његовом одсуству лице које га замењује, означавањем на одштампаном примерку назива службе којој треба доставити предмет.

Члан 6.

Отпремање е-поште врши овлашћени административни радник и то електронским путем (e-mail) приложивши све прилоге, по правилу истог дана када је комплетирана сва потребна документација. По завршеном отпремању овлашћени радник врши развођење предмета у деловодном протоколу по стандардној процедури.

Члан 7.

Електронско канцеларијско пословање обезбеђује да се у информационом систему Установе обављају послови канцеларијског пословања односно да се у том систему поступа са свим документима у електронском облику.

Пословне или рачуноводствене исправе могу да се чувају на електронским медијима као оригинална документа или дигиталне копије ако је обезбеђено да се подацима садржаним у електронском документу може приступити и да су погодни за даљу обраду; да су подаци сачувани у облику у коме су направљени, послати и примљени; да се из сачуване електронске поруке може утврдити пошиљалац, прималац, време и место слања и пријема; да се примењују технологије и поступци којима се у довољној мери обезбеђује заштита од измена или брисања података или друго поуздано средство којим се гарантује непроменљивост података или порука као и резервна база података на другој локацији.

Члан 8.

У оквиру електронског канцеларијског пословања у Установи се користе одговарајући информациони системи који омогућавају: вођење електронске евиденције о примљеној или новонасталој рачуноводственој документацији, као и осталим документима (дописи, захтеви, итд); обављање књиговодствених и рачуноводствених послова; интерну доставу електронских докумената и обавештавање овлашћених

корисника система о електронским документима; “*back up*” и чување електронских и/или у електронски облик пренесених докумената и њихово електронско архивирање.
Геронтолошки центар Ниш је дужан да користи рачуноводствени софтвер који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола и онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

Члан 9.

Запослена лица у Геронтолошком центру Ниш су овлашћена за рад у постојећем информационом систему и имају одређену врсту овлашћења и права приступа, сходно задужењима радног места.
Лица овлашћена за послове администрирања постојећих информационих система су лица запослена у Установи или по потреби и трећа лица ангажована од стране Установе, која врше послове обезбеђења информационе сигурности и пружају подршку у раду.

НАЧИН И ПОСТУПАК РАДА У ИНФОРМАЦИОНОМ СИСТЕМУ

Члан 10.

Геронтолошки центар Ниш за потребе евидентирања електронских докумената у информационом систему користи наменски компјутерски програм.

ЗАШТИТА ЕЛЕКТРОНСКИХ ДОКУМЕНАТА

Члан 11.

Сви запослени у Установи, дужни су да пажљиво рукују и раде са електронском и информатичком опремом, да је користе у складу са упутствима произвођача и интерним актима Установе.
Запослени су дужни да сваки квар или проблем електронске и информатичке природе пријаве овлашћеном лицу, како би се хитно и ефикасно предузеле мере за спречавање губитка података и осигуравање информационог система.
У Установи је дозвољено коришћење искључиво легалних оперативних система, софтвера и програма.
Коришћење недозвољених и нелегалних оперативних система, софтвера и програма, сматраће се повредом радне обавезе, у складу са актима Установе.

Члан 12.

Заштита података у информационом систему врши се изразом заштитних копија података (“*back up*”) и спроводи се једном годишње.

ПРИСТУП ИНФОРМАЦИОНИМ СИСТЕМИМА

Члан 13.

Приступ и рад у постојећим информационим системима имају сви запослени у Установи, сходно задужењима радног места.
Заштита приступа подацима обезбеђује се давањем овлашћења непосредним извршиоцима од стране директора.
Приступ постојећим електронским подацима у информационом систему могућ је искључиво уз помоћ одговарајуће лозинке запосленог, доделом нивоа права приступа систему или на други начин, одобрен од стране директора Установе.
Информације о лозинкама корисника се сматрају строго поверљивим и ни у ком случају није дозвољена размена лозинки између запослених нити откривање лозинки трећим лицима.

Строго је забрањена свака намерна или несмотрена активност која може имати негативан утицај на правилно и непрекидно функционисање информационих система, на расположивост за употребу система легалним корисницима, као и активности и радње које се могу сматрати агресивним или увредљивим. Запослени не смеју да пишу, развијају, копирају, извршавају или чувају било какав злонамерни код чија је намена да репликује, уништи или на било који други начин омета нормално функционисање информационих система.

Директор се стара, да лозинке корисничких налога запослених, не буду злоупотребљене од стране трећих лица. У случају да неовлашћено лице сазна лозинку, она се одмах мора променити.

Евиденција о корисничким налозима и лозинкама чува се у под кључем.

ОБАВЕЗЕ ГЕРОНТОЛОШКОГ ЦЕНТРА НИШ КАО СТВАРАОЦА И ИМАОЦА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И ДОКУМЕНТАРНОГ МАТЕРИЈАЛА У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ

Члан 14.

Електронско архиварање је део информационог система у Установи, у оквиру којег се чувају електронска документа, тако да је осигурано дуготрајно чување електронске архивске грађе, њено одржавање, миграње података на нове носаче у прописаним форматима, све до предаје електронске архивске грађе надлежном архиву, у складу са прописима којима се уређује архивска грађа и утврђеним роковима чувања.

Електронско архивирање документације врши се у циљу лакшег проналажења докумената, чувања и бржег манипулисања пословним информацијама.

Електронска документа морају бити електронски потписана квалификованим дигиталним сертификатом издатим од признатих сертификованих тела Републике Србије и представљају важећи електронски документ са којим ће се остваривати комуникација са другим правним лицима и/или државним институцијама.

Сви сегменти поступака везаних за евидентирање, пописивање, извештавање и др., могу бити извршавани кроз софтверске системе који креирају електронска документа и извештаје.

Члан 15.

Обавеза Установе је да осигура трајно чување архивске грађе у електронском облику, њено одржавање, миграње односно пребацивање на нове носаче у прописаним форматима до предаје архивске грађе у електронском облику надлежном јавном архиву.

Члан 16.

Установа, као стваралац и ималац архивске грађе и документарног материјала у електронском облику, дужна је да спроводи процедуре и поступке везане за управљање документима, као и да користи информациони систем, који гарантује заштиту, аутентичност, веродостојност, целовитост и употребљивост електронских докумената.

Стварање услова за поступке и технолошка решења која се користе током поузданог електронског чувања архивске грађе и документарног материјала у електронском облику, врши у складу са Законом о архивској грађи, прописима којима се уређује поуздано електронско чување и осталим важећим прописима.

Члан 17.

Установа, као стваралац и ималац архивске грађе у електронском облику у обавези је да ову грађу преда заједно са припадајућим метаподацима и декодирану, на начин који одреди надлежни јавни архив.

Установа, као стваралац и ималац архивске грађе у електронском облику дужна је да, приликом предаје, омогући употребљивост садржаја архивске грађе, уз обезбеђење техничких услова, у складу са законским прописима.

Члан 18.

Установа је дужна да обезбеди поступке и технолошка решења која се користе током поузданог електронског чувања докумената.

Поуздано електронско чување документа подразумева обезбеђење: доказа да је документ постојао у тачно одређеном тренутку засновано на квалификованом временском жигу; одржавање статуса валидности квалификованог електронског потписа или печата у односу на временски тренутак настанка; доступност изворно чуваног електронског документа и свих додатних података којима се утврђује испуњеност услова из претходна два става; одржавање поверења у интегритет и аутентичност током целог периода чувања.

Члан 19.

Архивска грађа односно документарни материјал који се трајно чува, из којег није извршено одабирање архивске грађе, не сме се оштетити ни уништити без обзира на то да ли је микрофилмован или дигитализован.

Архивска грађа чува се трајно у облику у којем је настала.

Изворни облик документарног материјала, који није електронски и за који није прописан трајан рок чувања, може се уништити и пре истека прописаног периода чувања, уколико се дигитализује и чува у оквиру услуге квалификованог електронског чувања документа у складу са Законом.

Члан 20.

У случају докумената који су изворни настали у облику који није електронски, Установа може да изврши дигитализацију документа у електронски облик погодан за чување.

Пре почетка процеса дигитализације, тј. конверзије документа из облика који није електронски у електронски облик Установа је дужна да прибави мишљење надлежног архива.

Члан 21.

Овај Процедура ступа на снагу и примењује се даном објављивања на званичној интернет страници Установе.

В.д.директора
Слађана Марановић Николић